

Stabsavdelningen
Enheten för trygg energiförsörjning
Michael Pellijeff
016-544 21 58
michael.pellijeff@energimyndigheten.se

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Rapport enligt Förordning (2007:1153) med instruktion för Statens energimyndighet

Inledning

Statens energimyndighet ska årligen ta fram en rapport till regeringen i enlighet med de rapporteringskrav som följer av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/67/EG av den 26 april 2004 om åtgärder för att säkerställa en trygg naturgasförsörjning. Rapporten ska utarbetas i samråd med Affärsverket svenska kraftnät. Rapportens innehåll har integrerats i Energimarknadsinspektionens nationella rapport enligt el- och naturgasmarknadsdirektiven.

Energimyndighetens rapport

Vidtagna åtgärder enligt artikel 3 och 4 Direktiv 2004/67/EG

EG:s gasförsörjningsdirektiv 2004/67/EG har införlivats i svensk lagstiftning genom ändringar i Naturgaslagen (2005:403). De nya bestämmelserna innebär bl.a. att aktörerna på naturgasmarknaden ska planera och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa naturgasförsörjningen, att särskilda minimikrav för en trygg naturgasförsörjning för konsumenter ska införas samt att en nationell plan för krissituationer på naturgasområdet ska upprättas.

Enligt Naturgasförordningen (2006:1043) ska naturgasföretag vid planering och vidtagande av åtgärder enligt naturgaslagen (2005:403) säkra konsumenters försörjning av naturgas åtminstone i följande fall:

- vid ett partiellt avbrott i den nationella naturgasförsörjningen som inte överstiger 24 timmar,
- årligen under vinterperioden från och med december till och med februari, och
- under perioder med en temperatur som understiger normal vintertemperatur med 4-5 grader (tjugoårsvintrar).

Innehavare av naturgasledning, lagringsanläggning eller förgasningsanläggning ska vidta de planeringsåtgärder och åtgärder i övrigt för krissituationer avseende drift och säkerhet för den egna anläggningen. Åtgärderna ska omfatta hantering av krissituation liksom informationshantering vid krissituation samt regelbunden bedömning av sårbarhet och hotbild. Innehavarna ska också upprätta en plan för hantering av krissituation och informationshantering vid krissituation. Innehavarna ska se till att planen sprids inom den egna organisationen och att planen följs. Innehavarna ska även informera systemansvarig myndighet samt andra relevanta aktörer om sin plan. Planerna lämnades till Statens energimyndighet för godkännande för första gången 1 juli 2009.

En nationell plan för krissituationer på naturgasområdet upprättades 2007 av Statens energimyndighet.

Konkurrenspåverkan av de åtgärder som vidtagits enligt artikel 3 och 4 Direktiv 2004/67/EG

De åtgärder som beskrivs i föregående avsnitt riktas mot nätägare och bedöms inte ha någon påverkan på aktörerna på gasmarknaden beträffande konkurrensförhållanden.

Nivåer på lagerkapacitet

Sverige har inget lager för säsongsutjämning av förbrukningen. Ett mindre lager finns som kan utjämna mindre förbrukningstoppar. Volymen lagrad gas per 28 februari 2010 var 0.01 miljarder m³ och 1 oktober 2010 0.00 miljarder m³. Lagrets uttagsskapacitet varierar mellan 0.6 till 0.9 miljoner m³ per dag. Detta motsvarar 10 till 20 procent av behovet av gas på den svenska marknaden under vinterförhållanden. Variationen beror av det tryck som råder i lagret respektive i stamledningen.

Omfattning av långsiktiga avtal om gasleveranser

Någon skyldighet för naturgasföretag att rapportera ingångna avtal om gasleveranser finns inte. Energimyndigheten har därför inte tagit del av sådana avtal.

Ett regelverk som ger tillräckligt incitament till nyinvesteringar

Energimarknadsinspektionens bedriver tillsyn över gasnätsföretagen och godkänner de metoder som företagen använder för att beräkna sina nätavgifter. Vid utformande av avgifter för överföring av naturgas ska särskilt beaktas antalet anslutna kunder, kundernas geografiska läge, mängden överförd energi, abonnemangskostnader för överliggande ledningar, leveranssäkerhet och ledningarnas tryck. Energimarknadsinspektionens förhandsgranskning av de metoder som ligger till grund för utformningen av avgifter syftar till att säkerställa att de är objektiva och icke-diskriminerande enligt kraven i naturgaslagen (2005:403). Granskning av nätavgifternas skälighet sker genom uppföljning i efterhand.

Gasnätföretagen är enligt naturgaslagen skyldiga att i form av en årsrapport upprätta en ekonomisk särredovisning av transmissions-, distributions- respektive lagringsverksamhet. Årsrapporten ska vara inspektionen tillhanda senast sju månader efter räkenskapsårets utgång vilken ligger till grund för tillsynen.

Energimarknadsinspektionen har föreslagit en förhandsreglering av gasnätsavgifternas skälighet. Inspektionen har därför under 2008, 2009 och 2010 utvecklat en metod för förhandstillsyn av naturgastariffer.

I regleringsbrevet för 2010 har EI haft uppdraget att utreda hur naturgaslagen kan harmoniseras med ellagen i det avseendet att förhandsprövning av gasnätstariffer kan införas. I rapporten föreslår EI att naturgaslagen i allt väsentligt får samma utformning som ellagen avseende förhandsprövning. EI förslår också att tillsynsperioden börjar år 2013, det vill säga, så fort det bedömts som rimligt att anta att ny lagstiftning kan träda i kraft.

Nya investeringar i utvinning, produktion, lager, LNG samt transport av gas

Ett antal projekt i anslutning till det svenska naturgassystemet för utvinning, produktion mm pågår. Bland dessa kan följande noteras:

- I Göteborg planeras en förgasningsanläggning för biobränsle som ska kunna producera 100 MW gas med en kvalitet motsvarande naturgas. I en första etapp planeras produktionskapaciteten bli 20 MW. Den första etappen kan vara klar 2012 och den andra etappen 2016.
- Planering pågår för ytterligare en förgasningsanläggning som är tänkt att förläggas vid det befintliga naturgassystemet. Anläggningen kan komma att leverera 200 MW gas med start 2016. Första preliminära investeringsbeslut kan komma att tas under 2011.
- En LNG-mottagningsanläggning planeras i Göteborg i huvudsak för att förse fartyg med LNG som bränsle. I planeringen ingår en förgasningsanläggning som kan mata gas till naturgasanvändare. Förgasningsanläggningen kan få en kapacitet på cirka 200 MW. Anläggningen planeras vara färdig till 2013.

Denna rapport har tagits fram i samråd med Affärsverket svenska kraftnät.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Tomas Kåberger. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit, avdelningscheferna Zofia Lublin, och Birgitta Palmberger, stf. avdelningscheferna Bengt Boström, Maria Malmkvist och Eija Österberg, verksamhetsjuristen Fredrik Selander, enhetschefen Mikael Toll, samt handläggarna Michael Pellijeff, Urban Bergström och Conny Lundgren, den sistnämnde föredragande.

Tomas Kåberger

Conny Lundgren